19. október 2020

Fjármálaáætlun 2021-2025

Markmið um afkomu og efnahag hins opinbera til næstu fimm ára

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Undanfarin ár byggðum við upp efnahagslegt svigrúm sem kemur nú að góðum notum

Mikil lækkun skulda

Skuldsetning hagkerfisins minnkaði um helming á undanförnum áratug.[1]

Jákvæð erlend staða

Viðskiptaafgangur nýttur til að byggja upp stóran gjaldeyrisforða og aðrar eignir erlendis.

Lág og stöðug verðbólga

Aukinn verðstöðugleiki gerir kleift að lækka vexti hratt í niðursveiflunni.

Betri umgjörð hagstjórnar

Stjórntæki opinberra fjármála, peningamála og fjármála-stöðugleika vinna nú í takt.

[1] Skuldir sem hlutfall af landsframleiðslu.

Fjármálastefna endurskoðuð í september

Með endurskoðun fjármálastefnu var markmiðum í opinberum fjármálum til 2022 breytt vegna óhjákvæmilegra afleiðinga faraldursins.

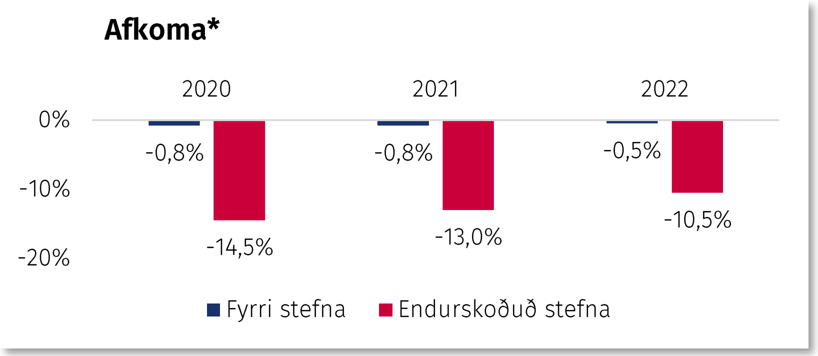

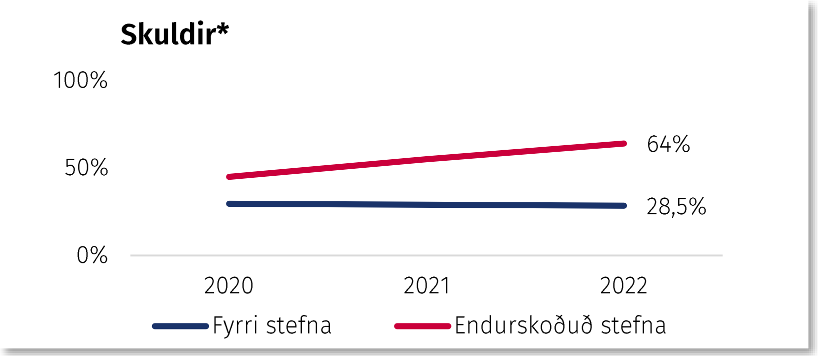

*A-hluti hins opinbera (ríkis og sveitarfélaga). Hlutfall af landsframleiðslu.

Gólf á afkomu

Halli á rekstri hins opinbera má mest vera 14,5% árið 2020, 13% árið 2021 og 10,5% árið 2022.

Þak á skuldum

Skuldir hins opinbera mega mest vera 64% af landsframleiðslu árið 2022.

264 ma.kr. halli ríkissjóðs

Afkoma ársins 2021

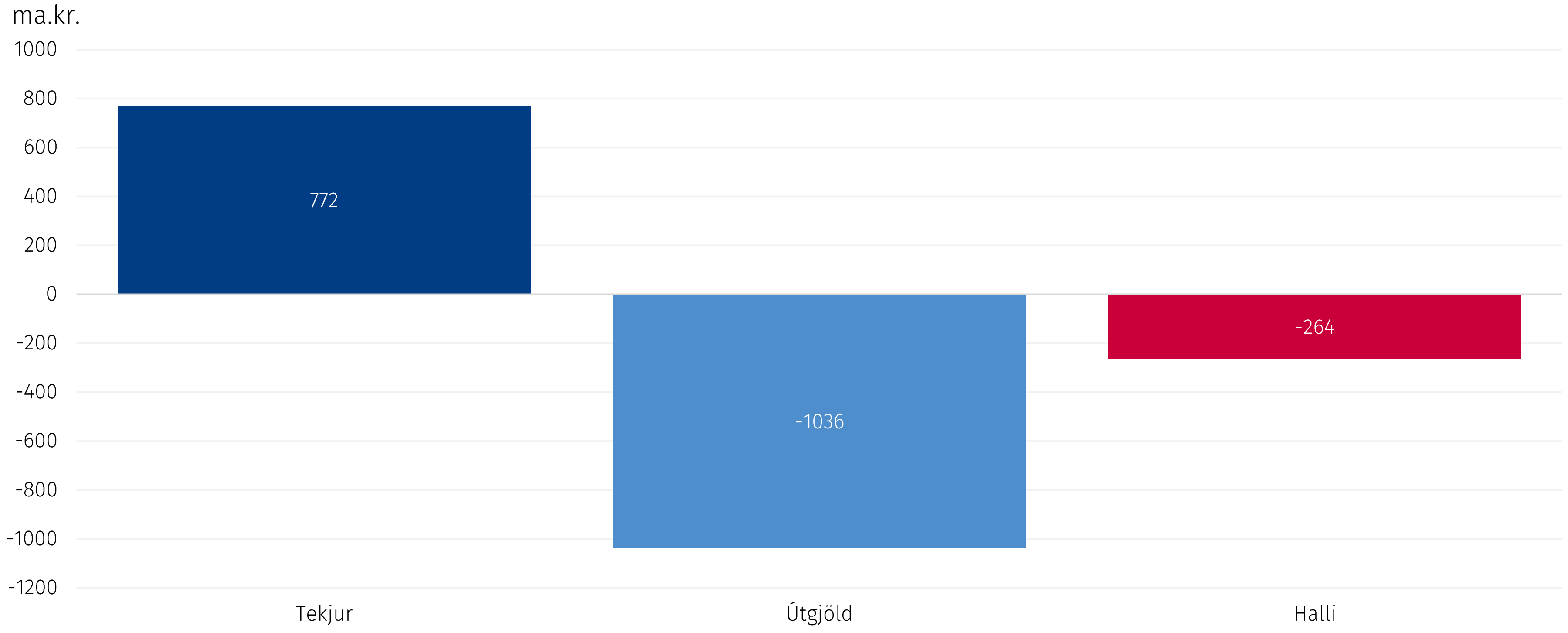

Við björgum verðmætum með því að auka halla á rekstri ríkissjóðs tímabundið

Við núverandi aðstæður er skynsamlegt að leyfa tekjum ríkissjóðs að lækka og auka útgjöld með áherslu á velferð, fjárfestingar og nýsköpun

Áhrif faraldurs og ríkisfjármála á landsframleiðslu
Stílfært dæmi

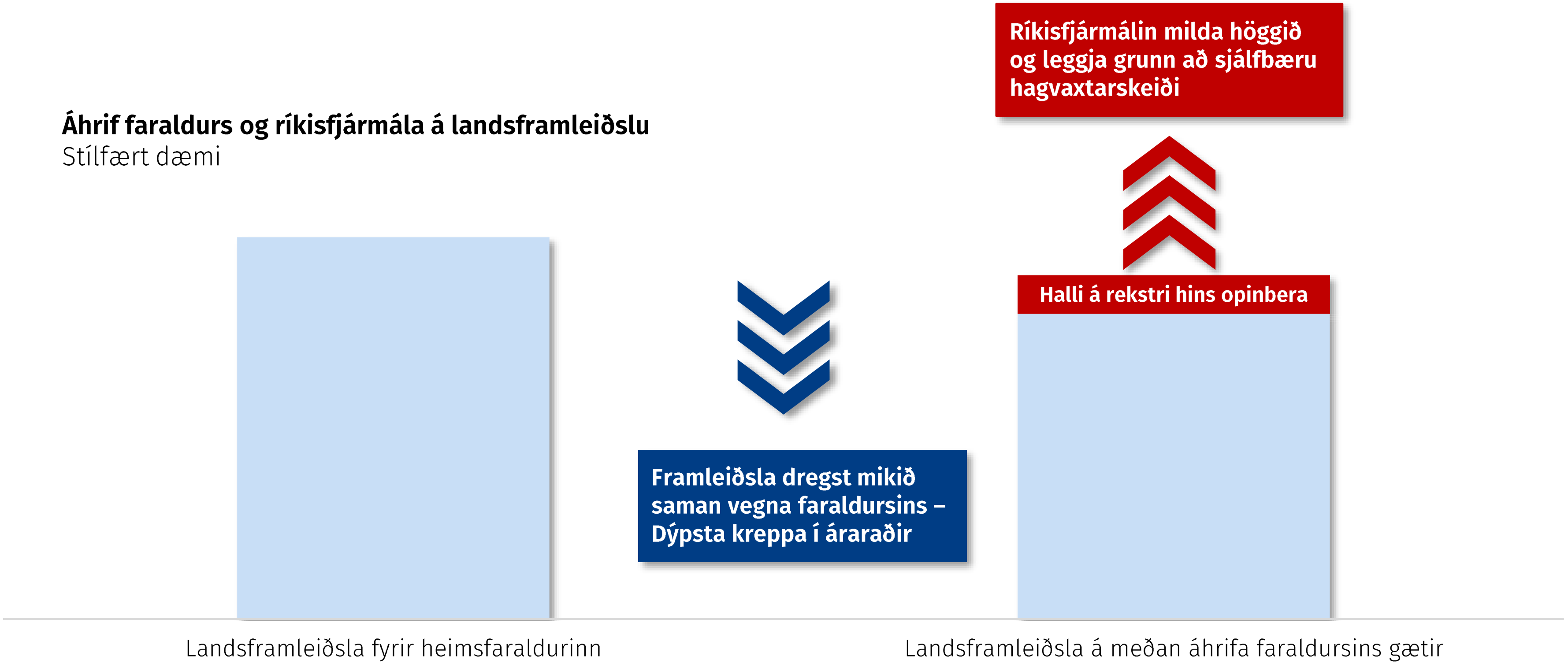

Ríkissjóður veitir hagkerfinu alls 430 milljarða króna viðspyrnu vegna COVID-19 árin 2020-2021

Ríkisfjármálunum beitt af krafti til að verja hag heimilanna.

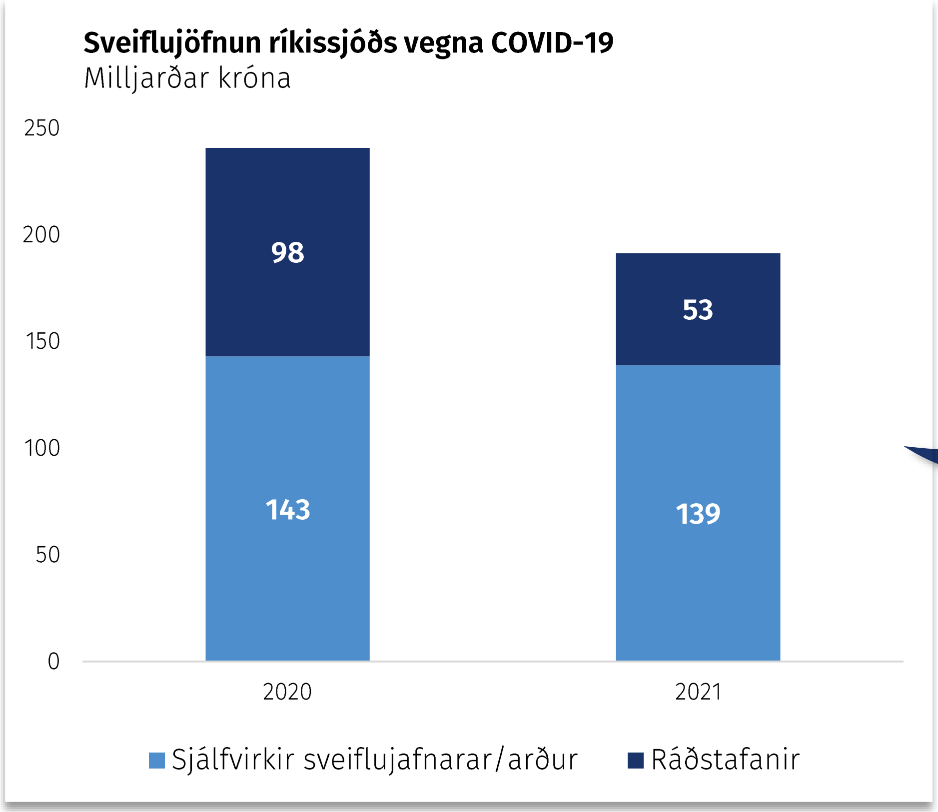

Ráðstafanir, sjálfvirkir sveiflujafnarar og lægri arður 2020-2021:
430 milljarðar króna

Stefnir í 900 ma.kr. halla 2021-2025

Gríðarlegur halli á afkomu hins opinbera

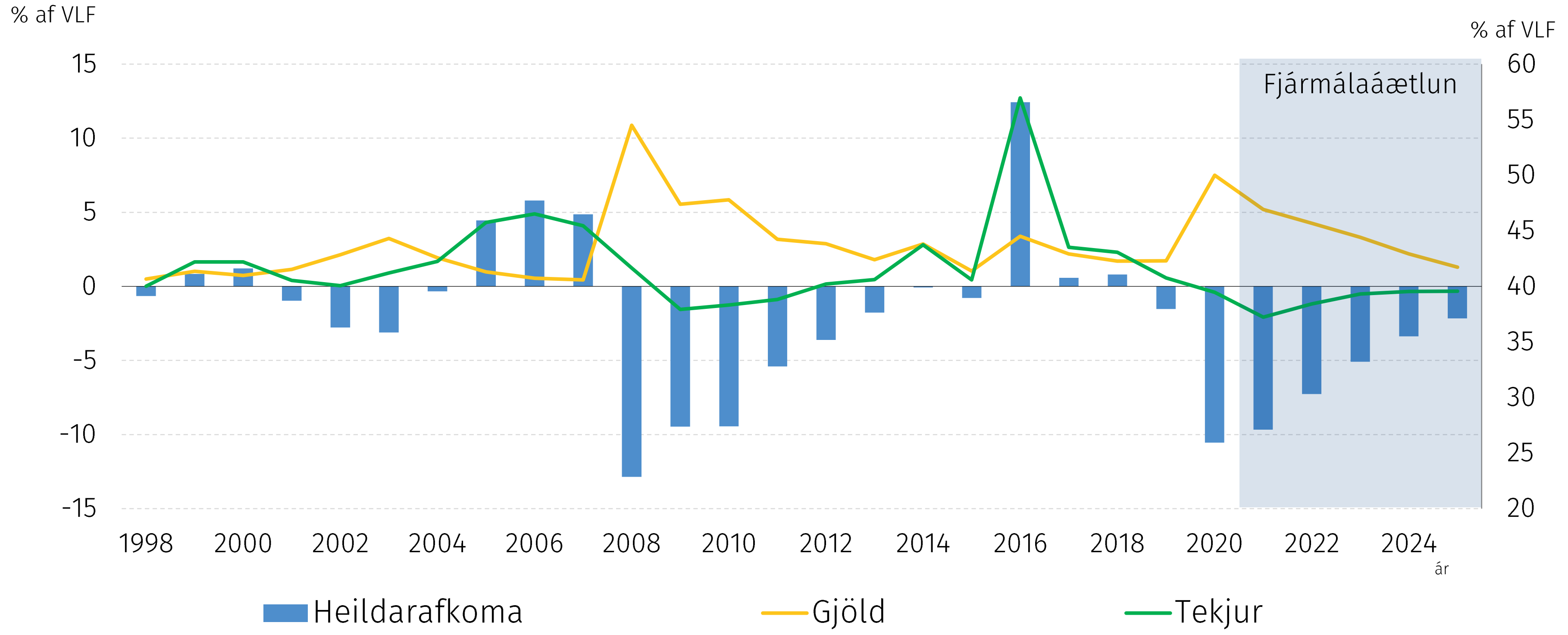

Fjárfestingar- og uppbyggingarátak

119 milljarðar króna til að bregðast við efnahagssamdrætti vegna COVID-19.

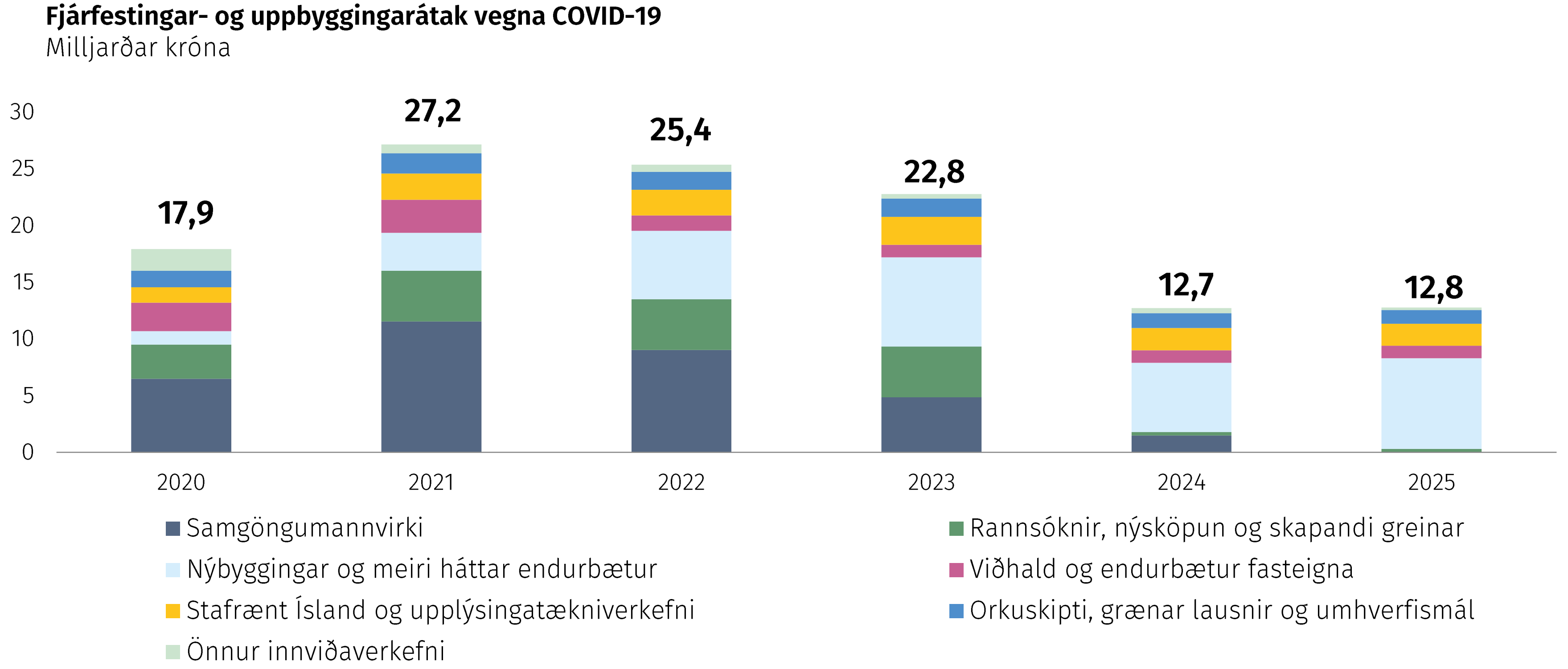

Ríki og sveitarfélög auki saman skilvirkni og sjálfbærni

Heildarendurskoðun tekjustofna

Heildarendurskoðun tekjustofna sveitar-félaga ljúki fyrir árslok 2021

Endurskoðun á jöfnunarsjóði

Regluverk jöfnunarsjóðs sveitarfélaga endurskoðað. Áfanganiðurstöður á vormánuðum 2021

Endurmat útgjalda á hjúkrunarþjónustu

Heildstæða greiningu á stöðu þjónustunnar og á mögulegum aðgerðum til að mæta hjúkrunarþörf aldraðra á öruggan og hagkvæman hátt

Þjónusta við fatlað fólk

Samantekt um kostnaðarþróun í og sérstak mat lagt á kostnaðaráhrif laga- og reglugerðarbreytinga.

Sameiginleg markmið hagstjórnar

Endurspeglast í samkomulagi ríkis og sveitarfélaga sem gert er í aðdraganda fjármálaáætlunar.

1. Hið opinbera auki ekki á samdráttinn til skemmri tíma.
2. Stöðva hækkun skulda hins opinbera sem hlutfall af vergri landsframleiðslu fyrir árslok 2025.
    - Þessi markmiðssetning krefst aðgerða sveitarfélaga og ríkisins þegar fram í sækir.

Stefnt að jákvæðum frumjöfnuði árið 2025

35-40 ma.kr. í ráðstafanir til að bæta afkomu á ári á árunum 2023-2025

Dregið verður úr hallarekstri ríkissjóðs 2023-2025
Stefnt að jákvæðum frumjöfnuði 2025*

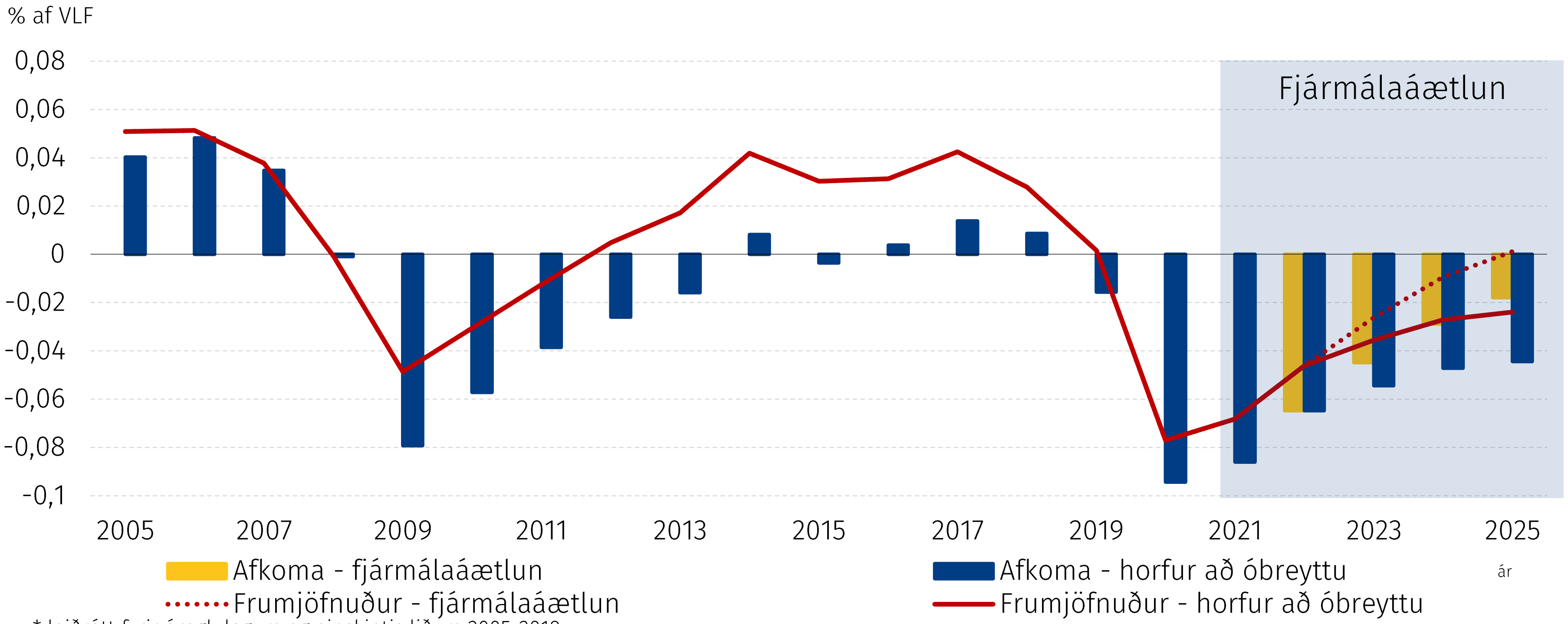

* leiðrétt fyrir óreglulegum og einskiptis liðum 2005-2018

Skuldasöfnun hins opinbera verður stöðvuð

Leiðarljós opinberra fjármála verður að skuldir hætti að hækka sem hlutfall af landsframleiðslu eigi síðar en 2025

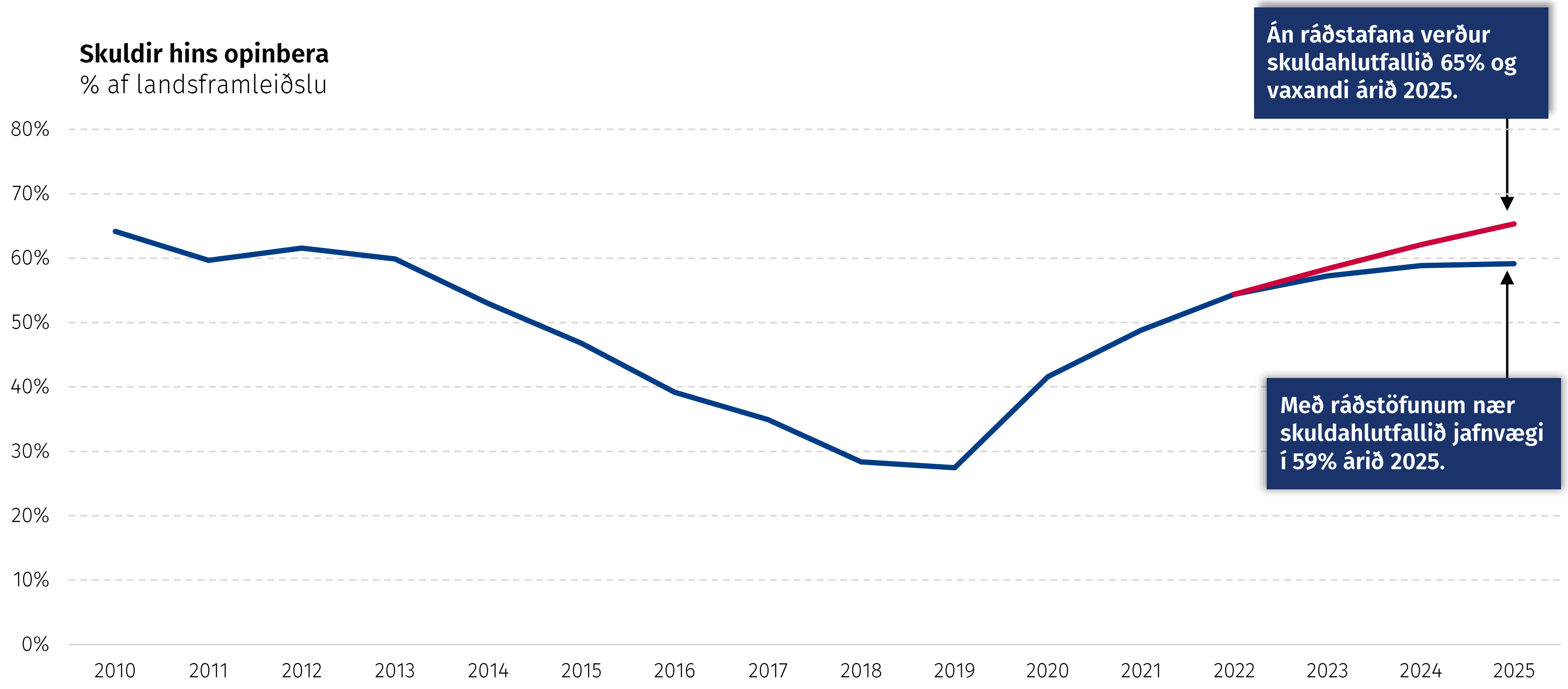

Meiri hagvöxtur skilar bættri afkomu

Sviðsmyndir fanga að óvissa er um efnahagsþróun, en einnig að til mikils er að vinna með því að styðja nú við verðmætasköpun.

Sviðsmyndir um þróun landsframleiðslu
VLF, milljarðar króna, verðlag 2020

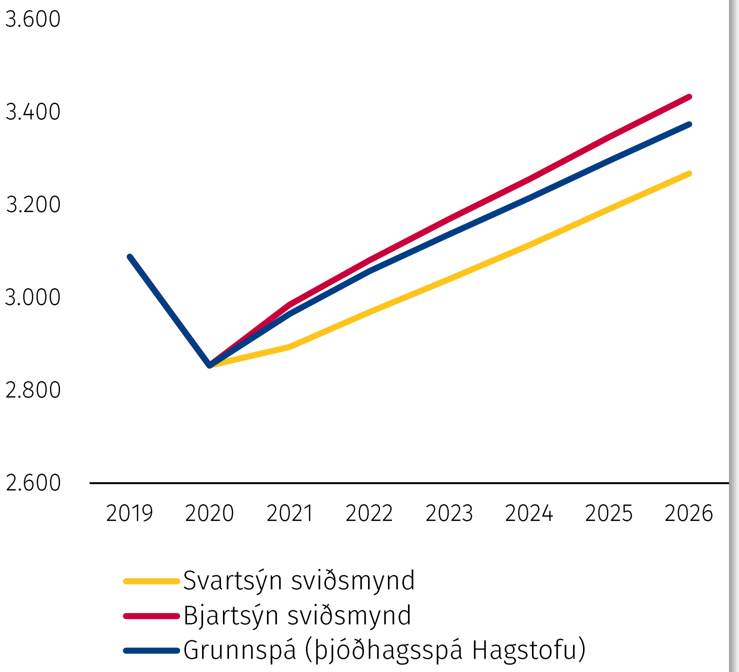

Umfang ráðstafana árlega frá 2023 til að skuldahlutfallið vaxi ekki frá 2025
Milljarðar króna

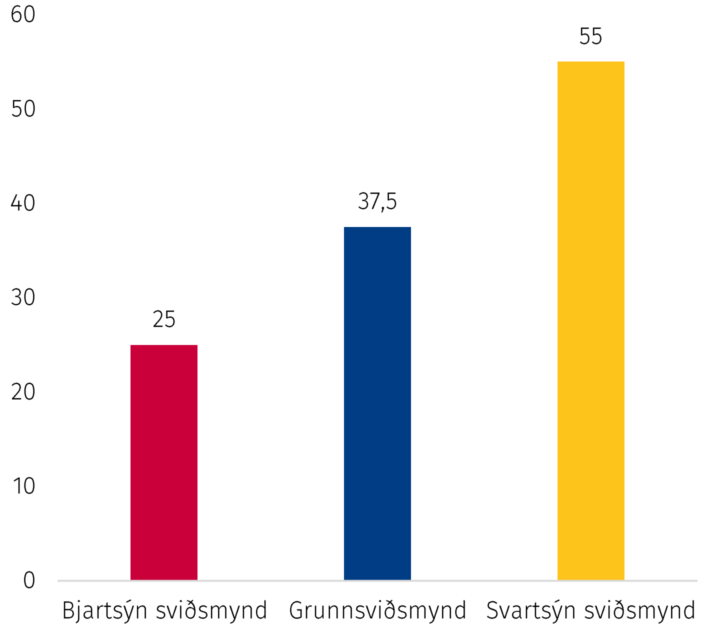

Þróun útgjalda vegna almannatrygginga